

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Praha 4, Jílovská 75

Jílovská 75/1175, Praha 4 - Bráník

Identifikátor školy: 600 036 341

Termín konání inspekce: 6. a 8. října 2003

Čj.:	01 2241-1029
Signatura:	ka4ax106

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Pětiletá mateřská škola je právním subjektem, zřízeným Městskou částí Praha 4, Táborská 350. Součástí mateřské školy je školní jídelna. Kapacita mateřské školy v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení je 150 dětí, kapacita školní jídelny je 170 jídel. Výjimka z počtu dětí oproti vyhlášce o mateřské škole je stanovena na 127, v době inspekce bylo v mateřské škole přihlášeno 115 dětí. Věkové složení tříd mateřské školy je homogenní. Jedna třída má jen polodenní provoz. V letošním roce mají čtyři děti odklad povinné školní docházky.

Výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole se realizuje na základě vlastního zpracovaného školního vzdělávacího programu.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

V mateřské škole tvoří pedagogický sbor celkem deset učitelek včetně ředitelky školy. Jedna učitelka neplní podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, na střední pedagogické škole absolvovala obor vychovatelství. Ředitelka školy má vysokoškolské vzdělání pro učitelství v mateřské škole. Devět učitelek pracuje na plný pracovní úvazek, desátá má pracovní úvazek snížen na 18,5 hod. Stanovenými úvazky je velmi dobře pokryta potřeba pedagogického působení i vzhledem k zájmovým aktivitám a akcím mateřské školy. Všechny učitelky mají dostatečnou délku praxe.

Činnost mateřské školy a její provoz je organizován promyšleně a svědomitě na základě zpracovaného organizačního řádu, provozního řádu a vnitřního řádu školy. Kompetence jednotlivých pracovníků jsou stanoveny, nejsou však v řádech písemně zakotveny. Zástupkyně ředitelky školy je její oporou v ekonomické oblasti i v metodickém řízení. Podílí se jako prostředník ve vnitřním informačním systému. Plánované pedagogické rady jsou poradním orgánem, ředitelka jich využívá k přenosu informací uvnitř mateřské školy i jako metodického vedení učitelek. Učitelku bez odborné a pedagogické způsobilosti vede v oblasti pedagogického působení její kolegyně. Ředitelka doporučuje v rámci metodického vedení vzájemné hospitace, avšak nejsou často využívány. Četnost hospitační činnosti ředitelky školy je vysoká, v rozborové činnosti při inspekci prokázala vlastní odbornou fundovanost. Méně účinné jsou však závěry uvedené v záznamech, které obsahují převážně pozitivní zjištění bez analytických výsledků. Kontrolní činnost ředitelky je důsledně zpracována v tzv. systému evaluace jako součásti školního vzdělávacího programu. Zahrnuje vnitřní a vnější evaluaci školy, zaměřuje se na analýzu skupin dětí, výchovně-vzdělávací práce učitelek, hodnocení třídních vzdělávacích programů i na individuální pedagogickou diagnostiku. Vytvořený kontrolní systém tak postihuje všechny oblasti školy, v některých případech však není vytvořena účinná zpětná vazba k ověření změn. Další vzdělávání pedagogických pracovníků ředitelka maximálně

podporuje, účastní se ho všechny učitelky v dostupných vzdělávacích centrech, postupně se v letošním roce seznamují s problematikou Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Ostatní zaměření studia si učitelky volí podle svého zájmu.

Ředitelka školy svým vedením podporuje vytváření příznivé pracovní atmosféry a zároveň usiluje o funkční zajištění personálních podmínek i v budoucnosti. K tomu účelu jsou také zpracována kritéria hodnocení pedagogických pracovníků, se kterými jsou všechny učitelky seznámeny. O jejich odborný růst pečuje ředitelka školy svým metodickým vedením, nabídkou literatury a studia. Systém sebehodnocení zaměstnanců mateřské školy ještě není zpracován.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Objekt mateřské školy se skládá ze tří pavilonů, propojených prosklenými chodbami. V přízemním pavilonu je školní kuchyně, kanceláře ředitelky a vedoucí školní jídelny a sklady. Další dvě patrové budovy slouží dětem, v první jsou dvě třídy v přízemí, v patře je dobře vybavená tělocvična, která je využívána i pro konání kroužků a třetí, v současné době polodenní třída. Třídy umístěné ve druhé budově mají větší prostory (třidu, hernu, tělocvičnu a ložnici) a jsou v obou podlažích. V jedné místnosti je logopedická pracovna. Třídy umístěné v prvním pavilonu mají vždy dvě prostorné místnosti, oddělené pouze náznakově (záclonky či sítě, využívané pro závěs drobných výtvarných objektů, apod.) Vzniklý prostor umožňuje pohyb dětí v obou místnostech, ve druhém pavilonu i v dalších. Sociální zařízení bylo rekonstruováno, vkusné obklady i vzorná čistota dotvářejí estetický vzhled interiérů. Nábytek je zánovní a nově doplňovaný, stavebnicové sestavy i otevřené police umožňují samostatný výběr i ukládání hraček a vhodně děti motivují. Kromě první třídy, kde mají děti starší a již opotřebované židličky, jsou dětský sedací nábytek i stoly nové, přiměřené věku dětí. Variabilními prvky jsou jednak kulaté stoly, tak i mobilní kontejnery se stavebnicemi a dětské sedací sestavy z molitanu. Dětské knihy jsou dle možností obměňovány, zastoupeny jsou moderní i klasické tituly a jsou dětem zčásti dostupné v policích. Další knihovny jsou v kabinetech a obsahují i současnou odbornou literaturu, takže ji učitelky mají volně k dispozici.

Sestavení objektu předškolního zařízení ze tří pavilonů vytváří i prostor pro členění zahrady. Mezi pavilony je umístěno více sportovního a zahradního vybavení včetně pískovišť, na konci zahrady je vytvořen kopec pro sáňkování i zdolávání nerovností povrchu a další drobné dřevěné stavby. Některé prvky jsou starší, kovové, ale stále plní svůj účel. Zahrada poskytuje dostatek možností pro volný pohyb i relaxaci, mladším dětem pak možnost klidné hry v pískovištích. Její úprava je estetická, vzhled dotvářejí stromy, keře i kvetoucí trvalky. Vkusně jsou osazovány i velké květináče a mísy v prostorách chodeb, nejen živými, ale i suchými rostlinami. Také ve třídách převládá výzdoba esteticky uspořádanými přírodninami, v současné době i ukázkou ovoce, zeleniny včetně působivých obrovských dýní. Výstavky nejsou samoúčelné, kromě estetické hodnoty plní i funkci poznávací a jsou pro ni při vzdělávacím procesu využívány. Vybavení hračkami a učebními pomůckami umožňuje jednak realizaci her širokého charakteru (konstruktivních, tvořivých, námětových, didaktických i společenských) jednak jejich využití při řízených výchovně-vzdělávacích činnostech. Škola má i dostatek výtvarného a pracovního materiálu, který průběžně doplňuje. Učitelky denně využívají pianina či další hudební nástroje (zvonkohra, bubínek apod.). Radiomagnetofony jsou ve všech třídách a jsou funkční.

Využívání materiálního potenciálu je ředitelkou sledováno, požadavky učitelek na zakoupení pomůcek či výtvarného materiálu dle možností akceptuje (reakce na nové podněty ze

vzdělávacích akcí, např. lidová výtvarná tvorba). Závěry vzešlé z analýzy loňského školního roku obsahují i požadavek doplnění nábytku i didaktického materiálu. Tyto závěry jsou dále podkladem pro plánování dalšího školního roku.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací práce mají vynikající úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program byl vytvořen na základě analýzy loňského školního roku, která zahrnovala všechny aspekty vzdělávacího procesu včetně podmínek vzdělávání. Největší prostor byl věnován hodnocení kvality vzdělávací práce. Vzešlé závěry byly stěžejními úkoly pro současný školní rok. Program stanoví dlouhodobé záměry školy i návrhy tematických bloků, které jsou dále rozvedeny v třídních rámcových plánech. V programu jsou uváděna i doporučení vhodných metod a především motto „pedagog je průvodcem dítěte na cestě za poznáním“, což většina učitelek ve své práci plně akceptuje. Přílohou programu jsou dílčí plány činnosti ve všech oblastech chodu školy.

Třídní programy obsahují kromě učitelkami vytvořených podtémat a z nich vycházejících konkrétních projektů i dílčí plány spolupráce s rodiči, veřejností, akcí třídy apod.

Vzdělávací program je realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinná dokumentace školy je vedena systematicky na předepsaných tiskopisech. Zápisy v přehledech výchovné práce průkazně zachycují průběh celodenních činností.

Vedení povinné dokumentace je průkazné a systémové.

Vzdělávací program školy vychází z analytického hodnocení loňského roku, které je pravidelně zpracováno na základě hodnocení výchovně-vzdělávací práce ve všech třídách. V něm učitelky vyjádřily své názory k Rámcovému programu, který zatím ještě zcela nepřevzaly pro jeho náročnost a orientují se podle stávajících metodických materiálů. Ředitelka kontroluje naplňování třídních programů v návaznosti na školní program a snaží se svým metodickým vedením ve spolupráci s ostatními o větší funkčnost plánování.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu je účinný.

Výchovně-vzdělávací činnost je z hlediska psychohygieny uspořádána převážně smysluplně. Spontánním činnostem poskytují všechny učitelky dostatečný časový prostor, takže jsou s činnostmi řízenými v rovnováze. Odlišná situace je v časovém zařazování některých zájmových aktivit, např. výuky angličtiny, která některé dny v dopoledním bloku činností narušuje vlastní program školy a navíc nevhodně prodlužuje řízenou činnost. Dobře je v mateřské škole zajištěn pitný režim, který jsou děti zvyklé využívat. Relaxace a rekreace dětí prostupuje vhodně denní režim, potřeba odpoledního spánku je individuálně respektována. Celé prostředí mateřské školy je esteticky upravené, takže příznivě podporuje atmosféru školy.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti převážně dobře odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Řízené činnosti

Příprava řízených činností vycházela ze zpracovaných třídních projektů, které jsou vytvářeny s ohledem na děti dosažené dovednosti, schopnosti i zkušenosti. To je umožněno především tím, že učitelky vedou skupinu dětí od tří až do šesti let, takže mohou na předešlé kompetence navazovat. V práci většiny učitelek byly nároky kladené na děti přiměřené, stanovené cíle i formy provedení vhodně rozvíjely dosavadní poznatky a zkušenosti dětí. Motivační prostředky byly rozmanité (písňe s pohybem, atraktivní pomůcky, zajímavá hlasová modulace učitelek) a zájem dětí dostatečně podpořily. Činnosti se střídaly v přiměřeném sledu (přitom každá byla zajímavá a podporovala představy dětí), závěr byl přirozeným vyvrcholením a děti byly uspokojeny. Kladem byla především vstřícnost učitelek a respektování dětských verbálních projevů (vybavování zážitků a jejich reprodukce). Kromě frontálních forem práce měly děti v jedné třídě nabídku skupinové činnosti (zpracování ovoce a zeleniny na saláty), které se ochotně chopily a samostatně pracovaly. Při těchto činnostech měly děti dostatek příležitosti a podnětů k aktivnímu rozvoji a učení, s užitím smyslové výchovy, manipulačních dovedností i schopnosti vyjadřovací. Nedostatky se vyskytly ve vedení řízených činností u dvou učitelek a vyplývaly především z nepromyšlené přípravy (chybný odhad schopností příslušné skupiny). Činnosti nepodporovaly zájem dětí, které se v nich nemohly dostatečně realizovat. V jednom případě činnost dětí svými nízkými nároky dostatečně nezaujala. Převažující byl i verbální projev učitelek, otázky dětí neprovokovaly k přemýšlení, nebo jim neposkytovaly potřebný prostor.

Vedení pohybových činností bylo rozmanité, pohyb dětí uspokojoval, průběh umožňoval i prožitek, zvláště ve třídách, kde měly děti možnost volby pohybové hry. Nedostatkem byla v některých rozvíčkách či jiných pohybových formách nízká fyzická náročnost, takže pohyb měl charakter spíše relaxační.

Řízené činnosti výchovně-vzdělávací práce dosahují velmi dobré úrovně.

Spontánní činnosti

Spontánní činnosti sledovala inspekce ve všech věkových skupinách. Plánování vychází z programu školy a navazuje na stanovená témata. Nabídka hraček byla motivující, učitelky uměly svými podněty hru obohatit a rozvinout. Prostředí tříd bylo pro hru rozvíjícím faktorem. Velmi dobré schopnosti prokázaly děti ve střední věkové skupině, kde si ve zvolených námětových hrách hrály samostatně a s uplatněním svých zkušeností i fantazie. Organizace spontánních činností využila ve všech třídách maximálně prostoru a kromě jedné třídy i času. Učitelky užívaly tradiční i nové metody, které odpovídají sociálním a emocionálním potřebám dětí předškolního věku. U nejmenších dětí se učitelka maximálně snažila o vytvoření vstřícné atmosféry pohody, vstupovala nenásilně do jejich her a laskavě s nimi komunikovala. Děti si formou hry upevňovaly zdvořilostní a společenské návyky. Méně už učitelka rozvíjela jejich samostatnost a tvořivost. Také důraz na poznávací oblast uplatňovaný při hrách nejmenších dětí formou otázek učitelky byl spíše zbytečný. U střední věkové skupiny nezapomínala učitelka na možnosti sebevyjádření dětí při hře a rovnováhu mezi projevem dětí a svým. Neopominula na základě své dobré znalosti dětí oceňovat jejich pokroky a adresně je hodnotit, což v jiných třídách už nebylo patrné. Nejstarší děti využívaly možnosti pohybového vyžití prostřednictvím sportovního náradí a náčiní. Děti byly přitom zcela samostatné, učitelka je pouze sledovala a nenásilně řídila. Jsou vedeny k pro-sociálnímu chování, při hře v podstatě nedocházelo ke konfliktům ani agresí. Děti se umějí vzájemně dohodnout a spolupracovat. Také jejich vztah k učitelce vyjadřuje důvěru.

Úroveň spontánních činností je velmi dobrá.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Dětské kolektivy jsou většinou stmelené (až na 1. třídu, kde úspěšně probíhá adaptace dětí) a děti dodržují stanovená pravidla chování včetně zdvořilostních návyků. Děti jsou schopné a ochotné spolupracovat, dokážou plnit jednoduché zadané úkoly, jejichž prostřednictvím do programu školy vstupují i rodiče (vyřizování vzkazů, donášení pomůcek z domova apod.) Tím, že učitelky respektují jejich přání i potřeby, je dobře rozvíjena komunikativnost dětí a podporováno jejich sebevědomí. Vystavené dětské práce jsou nápadité, provedení je zdařilé, jen výjimečně učitelky kladou více důrazu na výsledek, než na samotný prožitek. Nedostatečná byla podpora samostatnosti dětí v přípravě stolování, což učitelky v průběhu inspekce napravily a děti adekvátně k jejich možnostem zapojily. Děti mají dobrou úroveň hygienických návyků i dovedností jemné a hrubé motoriky. V návaznosti na cíle školního programu jsou děti průběžně seznamovány s prvky zdravého životního stylu.

Přes některé drobné nedostatky ve výchovně-vzdělávací práci je od minulé inspekce patrná zvýšená úroveň pedagogického působení učitelek. Výsledky práce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

Mateřská škola nabízí dětem kromě svého programu některé zájmové aktivity, např. výuku angličtiny, flétny, předplavecký výcvik, kroužek keramiky a hudebně-pohybové výchovy.

Klinická logopedka, která sídlí v budově mateřské školy, nabízí dětem mateřské školy odbornou péči zdarma jako protiváhu za pronájem místnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 673/99/mš ze dne 24. března 1999
2. Zřizovací listina školy vydaná Městskou částí Praha 4 dle usnesení ZMČ č. 4 Z-63/2003 ze dne z 25. června 2003
3. Dohoda o počtu tříd a počtu dětí ve školním roce 2003/2004, ze dne 26. května 2003
4. Výkaz o mateřských školách ke 30. září 2003
5. Evidenční listy zapsaných dětí ve školním roce 2003/2004
6. Přehled o docházce dětí ve škol. roce 2003/2004
7. Přehled výchovné práce ve škol. roce 2003/2004
8. Kniha úrazů
9. Školní vzdělávací program s přílohami
10. Třídní vzdělávací programy a projekty
11. Zápisy z pedagogických porad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
12. Zápisy z hospitací ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
13. Organizační řád, pracovní řád, provozní řád, vnitřní řád školy.
14. Výroční zpráva školy za školní rok 2002/2003
15. Personální dokumentace pedagogických pracovníků mateřské školy

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou pro realizaci výchovně-vzdělávacího programu příznivé, téměř všechny učitelky jsou odborně i pedagogicky způsobilé. Ředitelka školy má vysokoškolské vzdělání a její odborná fundovanost a podpora dalšího vzdělávání je garantem postupného směřování výchovně-vzdělávací práce k současným trendům v předškolní výchově. Tato tendence se už projevila v kvalitativním posunu výsledků práce od minulé inspekce. Pedagogické řízení je systematické, nedostatky jsou pouze v analytické kontrolní činnosti. Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce poskytují zásadní podporu vzdělávacímu programu školy, rekonstrukční práce jsou realizovány podle plánu a potřeby. Pestrá nabídka hraček i pomůcek spolu s esteticky upraveným prostředím podporují podnětnost činností dětí.

Úroveň výchovně-vzdělávací práce není zcela vyrovnaná, avšak celkově převažují formy a metody práce, vedoucí k rozvoji osobnosti dítěte předškolního věku a jeho specifik. Na základě zpracovaného programu vytváří učitelky u dětí základ pro další vzdělávání. Příznivá atmosféra mateřské školy podporuje adaptaci dětí a vytváří pro ně vstřícné sympatizující prostředí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jindra Černá	J. Černá v. r.
Členové týmu	Mgr. Stanislava Vandová	St. Vandová v. r.
	Mgr. Lumír Sokol v. r.	L. Sokol v. r.

V Praze dne 17. října 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 24. 10. 2003

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Alena Šebková	A. Šebková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Praha 6, Arabská 683. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – odbor školství	2003-11-07	01 2241-1029
Zřizovatel	2003-11-07	01 2241-1029
Rada školy		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky byly podány.